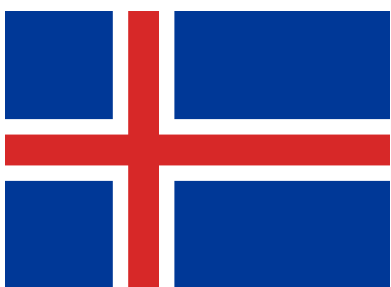

Analiza Rynku Turystycznego Republiki Islandii

Dawid Słonimski
Zaoczne gr. T1
nr albumu 36052

Spis Treści

1 Informacje ogólne -----	3
2 Analiza rynku turystycznego danego kraju -----	12
2.1 Rynek recepcji turystycznej -----	12
2.2 Rynek emisji turystycznej -----	16
2.3 Profile turystów -----	16
2.4 Branża turystyczna -----	19
3 Znaczenie opisywanego rynku turystycznego dla Polski -----	24
4 Podsumowanie -----	25
Spis tabel-----	27
Spis rycin -----	28
Bibliografia -----	29

1 Informacje ogólne

Islandia to państwo położone na wyspie o tej samej nazwie, w północnej części Oceanu Atlantyckiego. Powierzchnia wyspy wynosi 103 tys. km², a zamieszkała jest przez niecałe 300 tys. mieszkańców. Dominującą religią jest tam protestantyzm (luteranizm). Stolicą Islandii jest Reykjavík, w którym mieszka prawie dwie trzecie ludności wyspy. Znajduje się tam też Rzymskokatolicka katedra w której odprawiane są niedzielne msze w języku angielskim. Językiem urzędowym jest tutaj islandzki. Islandia jest w większości wyżynno - górzysta z rozległymi pokrywami lawowymi i tufowymi, najwyższy szczyt wznosi się na 2119 m (Hvannadalshnukur). Wzdłuż wybrzeży znajdują się niewielkie niziny. Islandia to obszar aktywny sejsmicznie, znajdują się tutaj czynne wulkany (Hekla), gejzery. Klimat na południu umiarkowany chłodny, morski, na północy subpolarny. Znajdują się tam lodowce w tym największy w Europie lodowiec Vatnajökull, 11% powierzchni wyspy pokryte jest przez lodowce, większość wyspy jest skalną pustynią.

Ryc. 1 Mapa Islandii z podziałem na okręgi sądowe¹

Islandia w liczbach:

Obszar: 103 125 km²

Ludność: 299 891 osób (dane z 2005 r.)

Gęstość zaludnienia: 2,9 osób/km²

Stolica: Reykjavík (120 tys. mieszkańców)

Ustrój polityczny: republika konstytucyjna

Władza wykonawcza: prezydent wybierany co cztery lata w wyborach powszechnych. Prezydenci urzędują w zabytkowej rezydencji Bessastadir koło Reykjavíku (obecnie Ólafur Ragnar Grímsson) i rząd

Władza ustawodawcza: jednoizbowy parlament (Althing) powstały w 1845 jako ciało doradcze króla Danii (63 parlamentarzystów wybieranych na 4-letnią kadencję)

Podział administracyjny: 26 magistratów podzielonych na 104 gminy, istniejący ale obecnie nie używany system dzieli kraj na 23 okręgi i 25 niezależnych miast.

¹Svava Guðjónsdóttir (red.), *Iceland in figures 2006–2007*, Statistics Iceland, 2007.

Język urzędowy:	islandzki
Waluta:	1 korona islandzka (ISK) = 100 aurarów 1\$=98.79 ISK
Religia:	ewangelicy (luteranie) - 97 % populacji Islandii
Umiejących czytać i pisać:	100%
Przeciętna długość życia:	kobiety 81,0 lat mężczyźni 77,1 lat
Długość dróg:	12.378 km (w tym głównych 4.279 km, utwardzonych 3.964 km, miejskich: 2.349km, górskich: 1.786km)
Liczba miast:	30
Liczba osiedli:	94
Długość linii brzegowej:	4988 km
Odległość od:	
	Szkocji - 798 km Grenlandii - 287 km Norwegii - 970 km Wysp Owczych - 420 km
Położenie geograficzne:	
	63°24' - 66°33' - szerokości północnej
	13°30' - 24°32' - długości zachodniej
Tereny w tys. km²:	
	tereny uprawne: 1 (1%) pastwiska 20 (19,5%)
	lodowce 12 (11,5%) jeziora 3 (3%)
	lawy 11 (10,5%) piaski 4 (4%)
	nieużytki 52 (50,5%) ²

Ryc. 2 Dom „Roaldsbrakki”³

Na Islandii znajduje się ponad 10 tysięcy wodospadów i niezliczona ilość gorących źródeł. Duże powierzchnie kraju są praktycznie niezamieszkałe, pokryte mchem skały powstałe z wylewów magmowych i bezdrzewne góry przypominają księżycowy krajobraz. To właśnie na Islandii astronauta NASA ćwiczyli przed pierwszym lądowaniem na księżycu.

Islandia jest bardzo aktywna sejsmicznie, przez ostatnie dwa stulecia wybuchło tu trzydzieści wulkanów, zaś podziemne wody geotermalne służą między innymi do produkcji taniego i czystego ogrzewania, energia jest uzyskiwana także z rzek zapewniając prąd o napięciu 220 Voltów i natężeniu 50 Hz.

Język Islandzki jest tak naprawdę językiem Wikingów (Old Norse) i należy do tej samej rodziny języków co Norweski, Duński czy Szwedzki. Islandia kontynuuje tradycję Old Norse poprzez używanie w miejsce nazwisk – patronimów (tworzonych przez dodanie do imienia ojca końcówki sson – syn, lub dottir - córka), co więcej kobiety przy zamążpójściu nie zmieniają swoich nazwisk (paronimów) co powoduje, że w rodzinie każdy (z wyjątkiem rodzeństwa) nazywa się inaczej. Dlatego też używa się tam zazwyczaj imienia.

Duża grupa Islandczyków mówi płynnie po Angielsku, tylko niewielka grupa urodziła się poza Islandią. Dominujące mniejszości pochodzą z krajów skandynawskich, Europy wschodniej i południowo-wschodniej Azji. Islandia leży w strefie czasowej Greenwich, jednak w przeciwieństwie do wielu krajów europejskich nie zmienia czasu na letni.

Pierwszym stałym mieszkańcem Islandii był norweski Wiking Ingolfur Arnarson, który w 874 roku naszej ery osiedlił się w miejscu gdzie obecnie leży stolica kraju. W 930 roku wikingińscy osadnicy utworzyli jeden z pierwszych w świecie „parlamentów”. To na Islandii urodził się pierwszy europejski odkrywca Ameryki Leif Ericsson. Islandia utraciła niepodległość w 1262 roku pierwotnie na rzecz Norwegii, a następnie Danii. W 1918 roku

² <http://www.abcislandia.pl/islandia.html>, <http://pl.wikipedia.org/wiki/Islandia> [dostęp: 4.05.2008].

³ *Pure Iceland Discoveries All Year Round*, Iceland Tourist Board, 2008.

Islandia została osobnym państwem związanym jednak unią personalną z Danią, pełną niepodległość osiągnęła w 1944 roku.

Inne ważne daty to:

XIII w. – *Złoty Wiek* pisania sag,

1786 – Reykjavik stolicą Islandii (liczył wówczas około 200 mieszkańców),

1882 – Kobiety uzyskują prawo wyborcze do samorządu lokalnego,

1911 – Utworzenie Uniwersytetu w Reykjaviku (17 czerwca),

1951 – Amerykańsko – islandzki *układ o obronie*,

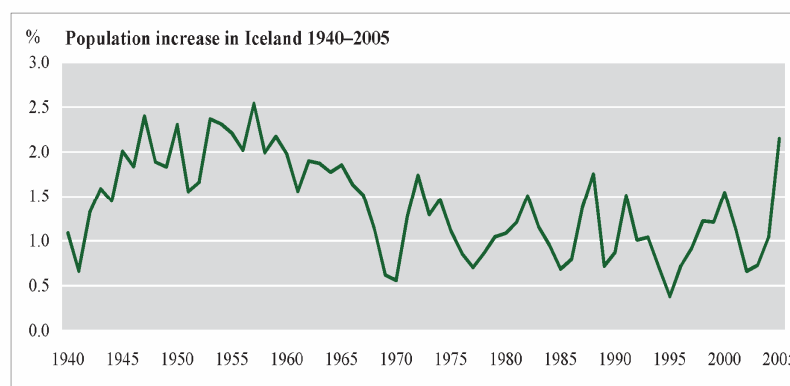
1980 – Prezydentem zostaje Pani Vigdis Finnbogadóttir pierwsza kobieta prezydent na świecie,

2007 – Ostatni amerykańscy żołnierze opuszczają wyspę po 55 latach obecności⁴.

Islandia, z wyjątkiem sił policyjnych i straży przybrzeżnej, nie posiada własnego wojska. Mimo to jest jednym z członków założycieli Paktu Północnoatlantyckiego NATO. Przeciętny czas pracy Islandczyków wynosi 46-49 godzin tygodniowo, co stawia ich wśród najbardziej zapracowanych narodów Europy. Bywa, że pracują na dwóch a czasem i na trzech etatach, ukrywając to przed głównym pracodawcą. Przyczynia się to do pewnych opóźnień w wykonaniu powierzonych zadań.

Ilość obywateli Islandii stale wzrasta, ukazuje to poniższy wykres, obserwowana jest też przewaga mężczyzn w stosunku do kobiet zarówno wśród młodzieży jak i dorosłych, jedynie starsze pokolenie nie wykazuje takiej tendencji.

Polaków w Islandii w 1980 roku żyło dwudziestu jeden, w roku 2006 liczba ta wzrosła do 5 996 co stanowi 1,9% całkowitej populacji Islandii (6% mieszkańców Islandii to mniejszości). Polacy są więc jedną z największych, jeżeli nie największą mniejszością Islandii.

Ryc. 3 Populacja Islandii w latach 1940-2005⁵

Gospodarka Islandii opiera się w dużej mierze na rybołówstwie. 72% całego eksportu kraju stanowią produkty rybne i „owoce morza”. Jednak zatrudnionych w tym sektorze jest zaledwie 4,4% (rybołówstwo) i 5,6% (przetwórstwo). Około 66% ludności znajduje zatrudnienie w usługach, a Islandczycy cieszą się jednym z najwyższych standardów życia na świecie⁶.

⁴ <http://www.islandia.org.pl/historia.html> [dostęp: 8.05.2008].

⁵ Svava Guðjónsdóttir (red.), *Iceland in figures 2006–2007*, Statistics Iceland, 2007.

⁶ <http://www.goiceland.org/page.php?49#101> [dostęp: 6.05.2008].

Ryc. 4 Aurora Borealis

	Muzea, Delfinaria i ZOO	Muzea	Muzea miejskie	Muzea historyczne	Muzea sztuki	Muzea Historii naturalnej	Delfinaria i ZOO
1995	82	80	21	35	13	11	2
1996	86	83	21	36	13	13	3
1997	85	82	22	35	13	12	3
1998	95	91	23	39	13	16	4
1999	97	93	22	40	14	17	4
2000	104	100	23	45	14	18	4
2001	105	101	23	44	16	18	4
2002	108	104	22	46	18	17	4
2003	123	119	28	54	21	16	4
2004	131	128	28	62	22	16	3
2005	127	124	22	62	22	18	3

Tabela 1 Ilość i rodzaje muzeów na Islandii⁷

Jak widać, na Islandii w 2005 roku było 127 muzeów, delfinariów i ogrodów zoologicznych, liczba ta nieznacznie spadła w początku naszego wieku, rosła w tym czasie jedynie liczba muzeów historycznych i muzeów sztuki. Znakomita większość tego typu obiektów usytuowana jest w stolicy kraju.

Wybór najciekawszych miejsc wartych zobaczenia w Islandii⁸:

Reykjavík

- Budynek Parlamentu - Siedziba Alþingu, najstarszego na świecie parlamentu. Przeniesiono go z Þingvellir do Reykjavíku w 1845 r.
- Ratusz - Budynek ukończony w 1992 r., zbudowany na Jeziorze Tjörnin. W piwnicach ratusza znajduje się wielka trójwymiarowa mapa Islandii.
- Jezioro Tjörnin - Jezioro w sercu miasta, popularne miejsce spacerów i odpoczynku mieszkańców Reykjavíku; również raj dla ptaków.
- Listasafn Íslands - Galeria Sztuki Narodowej - ciekawa architektura budynku oraz godne obejrzenia wystawy sztuki współczesnej.
- Laugavegur - Największa ulica handlowa w stolicy.
- Sólfar - Nowoczesne dzieło artystyczne, umieszczone na brzegu Viðeyjarsund, wkonane ze stali nierdzewnej przez Gunnara Árnasona w 1986 r. W wyglądzie zewnętrznym można doszukać się elementów łodzi Wikingów oraz rybiego szkieletu. Sólfar jest jednym z najpopularniejszych symboli Reykjavíku.
- Náttúrufræðistofnun Íslands - Muzeum Historii Naturalnej.
- Stjórnarráðshúsið - Zbudowany został pierwotnie jako więzienie, obecnie siedziba rządu.
- Pomnik Ingólfrara Arnarsona - Wizerunek pierwszego islandzkiego osadnika.
- Listasafn Reykjavíkur Hafnarhús - Muzeum Sztuki w Reykjavíku.
- Ingólfstorg - Popularne niedzielne miejsce spotkań i wydarzeń kulturalnych w stolicy.
- Þjóðminjasafn Íslands - Muzeum Narodowe ze zbiorami sztuki, rzemiosła i przedmiotów z ery Wikingów.

⁷ <http://www.statice.is/Statistics/Culture> [dostęp: 9.05.2008].

⁸ http://www.iceland.pl/co_zwiedzic.html [dostęp: 9.05.2008].

- Instytut Árni Magnússon - Zawiera zbiory znanych na świecie manuskryptów sag.
- Norræna Húsið - Kulturalne centrum wystaw, otwarte w 1968 r., to podarunek od narodów skandynawskich w ramach promocji wymiany kulturalnej.
- Höfði Húsið - W 1986 r. miejsce spotkania na szczycie Michaiła Gorbaczowa i Ronalda Reagana, które zostało uznane za początek końca Zimnej Wojny.
- Wyspa Viðey - Wyspa oddalona od portu Sundahöfn w Reykjavíku zaledwie o niecałe 10 min. drogi łodzią. Powierzchnia wyspy: 1,7 km². Ważne historycznie miejsce - średniowieczna siedziba zakonu Augustynianów. Na wyspie zachował się do dnia dzisiejszego kościół z 1774 r. - drugi najstarszy kościół na Islandii z zabytkowym wyposażeniem.
- Sundlaugar Reykjavíkur - Największy basen w stolicy z gorącymi "oczkami". Najchłodniejsze z nich ma temperaturę 37°C a najcieplejsze: 45°C.
- Ogród Botaniczny - Kolekcja islandzkich roślin.
- Árbæjarsafn - Na przedmieściach Árbær znajduje się skansen z kolekcją budynków z ostatnich dwóch wieków. Często odbywają się tam też prezentacje dawnych metod rękodzielniczych.
- Kjarvalsstaðir - Miejskie Muzeum Sztuki z bogatą kolekcją dzieł największych islandzkich malarzy: Jóhannesa S. Kjarvala i Erró.
- Perlan - Nowoczesna budowla wzniesiona na ogromnych zbiornikach z gorącą wodą, zaopatrującą cały Reykjavík. Mieści się na wzgórzu Öskjuhlíð. Wewnątrz, pośrodku budynku tryska sztuczny gejzer.

Ryc. 5 Reykjavík⁹

Południe

- Wielki Geysir i Strokkur - Najpopularniejsze gejzery Islandii. Niegdyś Geysir był bardzo aktywnym, regularnie wybuchającym i największym na Islandii gejzerem. Obecnie pozostaje w "uśpieniu", rzadko budzi się, a jego erupcje są niewielkie. W tej chwili Strokkur przejął rolę największego gejzeru na wyspie.

Ryc. 6 Strokkur¹⁰

⁹ <http://www.vallyglenn.com/mapSOLO.html> [dostęp: 15.05.08].

¹⁰ <http://www.peszeko.net/galeria%20islandzka/Gejzer%20Strokkur.jpg> [dostęp: 15.05.2008].

- Gullfoss - "Złote wodospady" na rzece Hvítá, niedaleko pola gejzerów, jadąc nieco na północ drogą nr 35. Bardzo malowniczy, szeroki wodospad, dwustopniowy, wpada do wysokiego i długiego kanionu. Można obserwować go z góry oraz dojść do niego wytyczonym szlakiem.
- Gufudalur - "Dolina Pary", leżąca na północ od Hveragerði, obszar aktywny geotermalnie. Na terenie Gufudalur znajduje się gejzer Gryta.
- Hveragerði - "Ogród Gorących źródeł" - miasto na obszarze aktywnym geotermalnie z małym gejzerem. W mieście znajduje się duża szklarnia, zwana "Edenem", gdzie hodowane są rośliny tropikalne.
- Hekla - "Zakapturzony" wulkan - chmury często wiszą okalając stożek wulkaniczny. Od dłuższego czasu wulkan ulega regularnej erupcji co 10 lat.
- Þórsmörk - "Lasy Thora" - przepiękna dolina z bogatą szatą roślinną, w tym rzadkimi na Islandii drzewami. Popularne miejsce wycieczek zarówno Islandczyków jak i turystów zagranicznych.
- Þingvellir - "Pola zgromadzeń" - obszar historyczny: po zasiedleniu wyspy w IX wieku, na tym terenie miały miejsce spotkania islandzkiego parlamentu. Przepiękne tereny z rozstępami powstałymi w wyniku trzęsień ziemi, formacjami lawowymi, malowniczym wodospadem, jeziorem i roślinnością. W centrum informacji o Þingvellir można obejrzeć filmy traktujące o różnych zagadnieniach związanych z obszarem Parku Narodowego Þingvellir.
- Skógafoss i Seljalandsfoss - Wodospady - wysokie na ok. 60 m.
- Heimaey - Jedna z wysp w archipelagu Vestmannaeyjar. Warte polecenia są: wulkan Eldfell (ostatnia, erupcja w 1973 r.), góra Heimaklettur, jaskinia Klettshellir, Muzeum Historii Naturalnej, obserwacja maskonurów na klifach. Dojazd promem z Þorlákshöfn lub samolotem z Bakki.

Południowy - zachód

- Reykjanesfólkvangur - Rezerwat na południe od Reykjavíku - obszar aktywny geotermalnie i ciekawe formacje lawowe. Na jego terenie znajduje się Krýsuvík, pole gorących źródeł i fumaroli.
- Bláa Lónið - Zwane jest geotermalnym uzdrowiskiem. Zagospodarowane dla celów wypoczynkowych i leczniczych źródła geotermalne. Kąpiel w wodach tych źródeł działa leczniczo na skórę dzięki dużej zawartości soli, alg i krzemionki. Można przy okazji zamówić sobie masaż, zaopatrzyć w kosmetyki na bazie wymienionych składników, poleżeć w wodzie zamawiając napoje podawane wprost do jeziora.

Ryc. 7 Bláa Lónið¹¹

Zachód

- Snæfellsnes - Półwysep z lodowcem Snæfellsjökull, Arnarstapi (klify i formacje bazaltowe), jaskinia Baðstofa w Hellnar, sterczące skały Lóndrangar, zatoka Dritvík, Stykkishólmur (ciekawy kościół, wycieczki promowe, Dom Norweski).
- Eldborg - Wysoki, pięknie uformowany krater wulkaniczny.
- Deildartunga - Gorące źródło koło Reykholt, jedno z największych gorących źródeł na świecie. Woda wypływająca ma ok. 100°C.
- Jaskinie Hallmundarhraun - Przepiękne jaskinie koło Húsafell.
- Hraunfossar - Wodospady wypływające spod lawy Hallmundarhraun, niedaleko Húsafell.
- Glymur - Najwyższy wodospad na Islandii (200 m). Spada do wąskiego wąwozu. Z daleka widoczny jest tylko jego szczyt. Z góry można zobaczyć go w całości. Na szczyt prowadzi malownicza i ciekawa trasa z atrakcjami.
- Hvalfjörður - "Wielorybi Fiord". Jak nazwa wskazuje jest to dobre miejsce do ujrzenia wieloryba.

¹¹ http://album1.peturs.net/HogniOgErik2004/2004_0225_175232AA_gop [dostęp: 15.05.2008].

Północny - wschód

- Húsavík - Miasto słynące głównie z centrum wypraw na morskie obserwacje wielorybów i delfinów. Obok portu znajduje się też Muzeum Wielorybów. Do Húsavík przeniesiono niedawno Islandzkie Muzeum Falologiczne - jedyne na świecie tego typu muzeum.
- Jökulsárgljúfur - Park Narodowy - kanion Rzeki Jökulsá. Wzdłuż kanionu znajdują się imponujące wodospady (m.in. Dettifoss - największy w Europie pod względem ilości przepływu wody, 50 m wysokości i 100 m szerokości). Na terenie Parku znajduje się też wąwóz Ásbyrgi.
- Mývatn - "Jezioro Much", płytkie, raj dla wielbicieli ptaków, specyficzny klimat panujący w okolicy. W tym rejonie można podziwiać cudowne formacje lawowe (słupy, kolumny, itp.), gorące jeziora błotne, wulkan Hverfjall, pole lawowe - Eldhraun, Muzeum Historii Naturalnej w Reykjavíki, jaskinie Lofthellir, pole geotermalne Hverarönd, wulkan Krafla.

Wschód

- Egilsstaðir - Główne miasto wschodniej części Islandii. Z historią regionu możemy się zapoznać w Muzeum Minjasafn Austurlands. Pod koniec czerwca w tym mieście odbywa się Festiwal Jazzowy.
- Lagarfljót - Najdłuższe jezioro w kraju. Wody ze 130 metrowego wodospadu - Hengifoss wpada do wąwozu a następnie do Lagarfljót. Na wschodnim brzegu jeziora znajduje się największy islandzki las - Hallormsstaður.
- Fiordy Wschodnie - Bakkagerði (małe, malownicze miasteczko na Borgarförður), Hafnarhólmi (sztuczna wysepka linii brzegowej, doskonałe miejsce dla gniazdowania ptaków, szczególnie dla maskonurów). Na zachód wznosi się góra Dyrfjöll (z dwoma szczytami) a na wschód Staðarfjall i Hvítserkur (kolorowa góra z bazaltowymi barierkami). Seyðisfjörður - port, do którego wpływa prom Norröna. Następne fiordy to: Mjóifjörður i Berufjörður. Wyspa Skríður, z dużą jaskinią oraz wygasłym wulkanem.

Południowy - wschód

- Vatnajökull - Lodowiec (największy w Europie), porównywalny z lodowcami polarnymi i grenlandzkimi. Najłatwiej osiągalny rozpoczynając wędrówkę z jego "odnóg", które schodzą nisko, dolinami do poziomu morza.
- Lónsöræfi - Rozległy niezamieszkały obszar sięgający do wschodnich wybrzeży Vatnajökull. Bardzo ciekawe góry z licznymi wąwozami i rozpadlinami, bujną roślinnością, ciekawą barwą zdominowaną przez skały ryolitu. W ten region często docierają renifery z Interioru.
- Skaftafell - Park Narodowy, z bujną roślinnością i wieloma szlakami prowadzącymi do ciekawych miejsc.
- Laki - Wulkan, który spowodował największe zniszczenia w całej historii (erupcja w XVIII wieku).

Zachodnie fiordy

- Ísafjörður - Największe miasto na Zachodnich Fiordach (ok. 3000 mieszkańców). W mieście znajduje się Tjörhúsid zbudowany w 1734 r., najstarszy dom na Islandii.
- Látrabjarg - Klify z bogactwem ptaków. Przylądek Bjarngtangar jest najbardziej na zachód wysuniętym punktem Europy.
- Flatey - Wyspa w zatoce Breiðafjörður, zamieszkała, głównie odwiedzana dla obserwacji ptaków.
- Flókalundur - Rezerwat przyrody, godny polecenia miłośnikom ptaków.
- Dynjandi - Największy wodospad na Zachodnich Fiordach (ok. 100 m wysokości), wielopoziomowy.

Ryc. 8 Dynjandi¹²

¹² http://www.arctic-experience.co.uk/downloads/images/Desktop/800x600_dynjandi.jpg [dostęp: 15.05.2008].

Północ

- Hvítserkur - Monstrualny głaz wystający z morza (Zatoka Húnaflói). Według legendy jest to skamieniały smok.
- Grímsey - Wyspa (5 km², ok. 40 km od północnych wybrzeży Islandii. Jest to jedyne miejsce w Islandii, przez które przechodzi Koło Podbiegunowe. Bogactwo ptaków i piękne skałki. Na Grímsey mieszka ok. 100 osób.
- Akureyri - Największe miasto na północy kraju, zarazem drugie pod względem ilości mieszkańców (15 000), jeśli potraktować aglomerację Reykjavíku i przyległych miast jako całość. Przepiękne, malownicze, niewielkie, a zarazem ze wszystkimi atrakcjami i udogodnieniami. Godne obejrzenia: ogród botaniczny, kościół luterński górujący nad miastem, muzea, port.

Interior

- Vatnajökull - Lodowiec, największą atrakcją turystyczną są lodowe jaskinie w rejonie Kverkfjöllu, uformowane przez ciepłe podlodowcowe rzeki.
- Hofsjökull i Langjökull - Drugi i trzeci pod względem wielkości lodowiec Islandii.
- Hveravellir - Pola aktywne geotermalnie (kolorowe pola i gorące źródła).
- Kerlingarfjöll - Góry na południe od Hofsjökull. Popularne miejsce dla narciarzy jak i do chodzenia. Góry sąbardzo interesujące, ostre szczyty, małe lodowce i śnieg, a pomiędzy szczytami kolorowe pola geotermalne.
- Dyngjufjöll - Łańcuch górski. W jego rejonie znajduje się: Drekagil (wąwóz z wodospadem i kamieniami pływającymi na wodzie!), olbrzymi krater Askja (w którego obrębie jest krater Víti z gorącą wodą). Víti sąsiaduje z najgłębszym jeziorem Islandii (217 m), Öskjuvatn, które powstało w 1875 r. podczas erupcji Askji.
- Fjallabak - Rezerwat, obejmujący wulkan i lodowiec Törfajökull, przepiękne widoki na wąwóz Markaflót i okoliczne góry, w tym Landmannalaugar.
- Ljótípollur - Jezioro (okolice Landmannalaugar) znajdujące się w kraterze wulkanu, który wybuchł w 1477 r. Jezioro ma 14 m głębokości, powierzchnia krateru: 0.43 km².
- Snæfell - "Śnieżna Góra" - drugi pod względem wysokości szczyt Islandii (ok. 1800 m).
- Hrafninnusker - Góra znana ze swych obsydianowych pól lawy.

Drogi na Islandii różnią się od tych jakie występują na kontynencie. Są węższe, rzadko asfaltowe, głównie żwirowe, ale bywają też i nieutwardzone. Spowodowane jest to tym, że Islandia nigdy nie miała dróg dostosowanych do korzystania z wozów czy powozów, takie pojazdy były co najwyżej w miastach. Komunikacja była wyłącznie piesza lub konna.

Jeszcze w ubiegłym wieku nie można było z południowych terenów wyspy dojechać wprost do stolicy. Trzeba było jechać najpierw na wschód, okrążyć wyspę od północy i dopiero dojechać do Reykjavíku. Przeszkodą były piaszczyste tereny zalewane wodą wypływającą z lodowca Vatnajökull. Woda wprowadzie płynęła wyżłobionymi korytami, ale często zmieniała swój bieg, a i brakowało mostów. Dopiero z okazji 1100-lecia Islandii zbudowano mosty i częściowo uregulowano rzeki. W ten sposób najważniejszy szlak komunikacyjny, droga nr 1, stała się prawdziwą obwodnicą. Ten jej południowy odcinek jest pod stałym nadzorem, gdyż zawsze istnieje niebezpieczeństwo, że nadmiar wody spod lodowca uszkodzi mosty i zerwie nawierzchnię jezdni.

Islandzkie drogi nie są przystosowane do szybkiej jazdy. Dozwolona prędkość na nawierzchni utwardzonej to 90 km/h, na żwirowej 80 km/h, a na terenach miejskich 50 km/h. Policja drogowa jest bardzo sprawna i dobrze zna angielski. Stacje paliw, choć jest ich wiele, nie są rozmieszczone równomiernie, a w interiorze są wyłącznie samoobsługowe, dostępne przez całą dobę.

O niespodziankach na drodze informują znaki drogowe nieznane gdzie indziej, najciekawsze z nich to:

- ❖ nie zredukowanie prędkości gdy nagle skończy się asfalt może spowodować przebicie opon i wybiecie szyb przez kamyki wylatujące spod kół. (MALBIK ENDAR)
- ❖ drogi są zwykle wąskie, a wiele mostków ma przejezdne tylko jedno pasmo. O kolejności przejazdu decyduje kultura kierowców. (EINBREIÐ BRÚ)
- ❖ na terenach górskich nie zawsze są mosty nad rzekami. Rozsądnie jest przekraczać rzekę tylko samochodem terenowym z dobrze zabezpieczonym od dołu silnikiem

i koniecznie z asekuracją drugiego pojazdu, po uprzednim sprawdzeniu dna. (ÓBRÚÐAR ÁR)

- ❖ droga jest nierówna i nadaje się tylko dla wozów terenowych z podniesionym podwoziem i z napędem na 4 koła. Takie są wszystkie drogi górskie. (TORLEIÐI)
- ❖ gdy droga jest zamknięta, to jest ku temu istotny powód i nie wolno dalej jechać. Zjeżdżanie na miękkie pobocze i pozostawianie tam głębokich śladów opon jest uważane za szczególny przypadek wandalizmu i surowo karane. Na Islandii obowiązuje zakaz jazdy poza wyznaczonymi traktami. (VEGUR LOKAÐUR)
- ❖ pasące się owce i konie nie dostrzegają różnicy między pastwiskiem a jezdnią. Winnym kolizji jest zawsze kierowca i to on płaci odszkodowanie właścicielowi zwierzęcia.

Na Islandii nakazany jest obowiązek zapinania pasów, używania świateł przez całą dobę, a także zerowa dawka alkoholu. Drogi są podzielone na 5 kategorii, a o ich hierarchii informuje liczba cyfr w numerze. Najważniejsza jest jedynka, droga nr 1 biegnąca wokół wyspy, prawie w całości utwardzona. Drogi główne, odchodzące od jedynki, są dwucyfrowe. W większości są utwardzone, choć nie na całej długości. Drogi trzycyfrowe wewnątrz wyspy są żwirowe, często wyboiste i trudno przejezdne. Po cztero- i pięciocyfrowych da się przejechać tylko samochodem terenowym, na ogólnie dostępnych mapach nawet ich się nie zaznacza. Niektóre numery poprzedzone są literą „F”, co oznacza drogę górską. Pierwsza cyfra w numerze określa rejon wyspy w którym droga się znajduje: „2” południe, „3” południe i środek wyspy, „4” południowy zachód, „5” zachód, „6” fiordy zachodnie, „7” północny zachód, „8” północny wschód, „9” wschód. Drogi w interiorze są zamknięte do wiosny, a Zarząd Dróg Publicznych otwiera je w zależności od pogody i lokalnych warunków (szczególnie odwilży). Niektóre są nieczynne aż do środka lata, tak więc z aktualną sytuacją trzeba się zapoznać na cotygodniowych mapach wydawanych przez Centrum Informacji Turystycznej. W interiorze jazda jest dozwolona wyłącznie samochodami terenowymi z napędem na 4 koła, najlepiej wyposażonymi w radio CB i nadajnik satelitarny GPS. Zalecane jest podróżowanie w konwojach i zostawianie informacji o planowanej trasie¹³.

Ryc. 9 Droga na Islandii¹⁴

¹³ http://www.islandia.org.pl/artykuly/2005/drogi_na_islandii.html [dostęp: 9.05.2008].

¹⁴ <http://blog.icelandexpress.com/iceland/2006/10/18/photos-of-iceland-helga-kvam> [dostęp: 15.05.2008].

2 Analiza rynku turystycznego danego kraju

2.1 Rynek recepcji turystycznej

Na Islandię można dostać się na dwa sposoby: samolotem lub promem. Bez względu na to który środek lokomocji zostanie wybrany miejscem docelowym będzie Reykjavík. Średni czas lotu z największych miast Europy i Nowego Jorku na Islandię wynosi:

Londyn	-	Reykjavík	3 godziny,
Kopenhaga	-	Reykjavík	3 godziny 10 minut,
Frankfurt	-	Reykjavík	3 godziny 35 minut,
Paryż	-	Reykjavík	3 godziny 25 minut,
Amsterdam	-	Reykjavík	3 godziny 10 minut,
Nowy Jork	-	Reykjavík	5 godzin 30 minut ¹⁵ .

Linie lotnicze oferujące loty na Islandię zmieniają się w zależności od sezonu, więcej połączeń oferowanych jest w sezonie letnim, mniej zimowym. Ważne lotniska Islandii, na których oferowane są przeloty wewnątrz krajowe to: Akureyri, Þórshöfn, Egilsstaðir, Grímsey Island, Ísafjarður, Kulusuk, Vopnafjörður, Westman Islands. Wszystkich lotnisk jest na Islandii 99 z których większość bo 94 ma nieutwardzone pasy startowe¹⁶.

Obecnie (wiosna 2008) na lotnisku Keflavik operują następujący przewoźnicy:

- Air Iceland – krajowa linia lotnicza oferująca głównie przeloty wewnątrz kraju,
- Austria Airlines,
- Air Berlin – połączenia z Berlinem, Dusseldorfem, Hamburgiem, Hanowerem, Monachium, Kolonią, Stuttgartem, Wiedniem i Zurychem.
- Edelweiss Air – połączenia z Zurychem,
- Flyforbeans – linia startująca w tym roku,
- Germanwings – połączenia z Berlinem, Dreznem, Kolonią, Leipzig, Monachium, Niceą i Zurychem
- Icelandair – połączenia z Helsinkami, Sztokholmem, Oslo, Bergen, Gothenburgiem, Kopenhagą, Berlinem, Frankfurt, Amsterdamem, Monachium, Glasgow, Manchesterem, Londynem, Milanem, Paryżem, Barceloną, Madrytem, Halifaxem, Bostonem, Nowym Jorkiem, Orlando, Toronto i Minneapolis.
- Iceland Express – współpracujące z liniami Astreaus i Hello i oferujące połączenia z Alicante, Barcelony, Bazylei, Berlina, Billund, Eindhoven, Frankfurtu, Friedrichshafen, Gothenburga, Kopenhagi (także loty na Akureyri i Egilsstaðir), Londynu, Paryża, Sztokholmu i **Warszawy (raz lub dwa razy w tygodniu, bilet w jedną stronę kosztuje około 300 €)**
- Lufthansa – połączenie z Hamburgiem,
- SAS – połączenie z Oslo.

Kilka linii oferuje także loty czarterowe:

- o Futura International Airways (korzystają z niej między innymi islandzkie biuro podróży Sumarferdir, a także polskie: Itaka, Orbis Travel i Rainbow Tours),
- o JetX (korzysta z nich między innymi islandzkie biuro podróży Heimsferðir,
- o MyTravel Airways – czyli Thomas Cook Airlines,

¹⁵ <http://www.airiceland.is/AirIceland/Destinations> [dostęp: 9.05.2008].

¹⁶ <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ic.html> [dostęp: 9.05.2008].

o Swiss International¹⁷.

Jak widać najwięcej połączeń z Islandią posiadają Niemcy. Nie jest to zaskakujące biorąc pod uwagę, że obywatele Niemiec podróżują i wydają na turystykę duże kwoty. Mimo, że popularność zimnomorskich destylacji obecnie w Niemczech maleje, stanowią oni ciągle największą grupę turystów na Islandii, o czym w dalszej części opracowania.

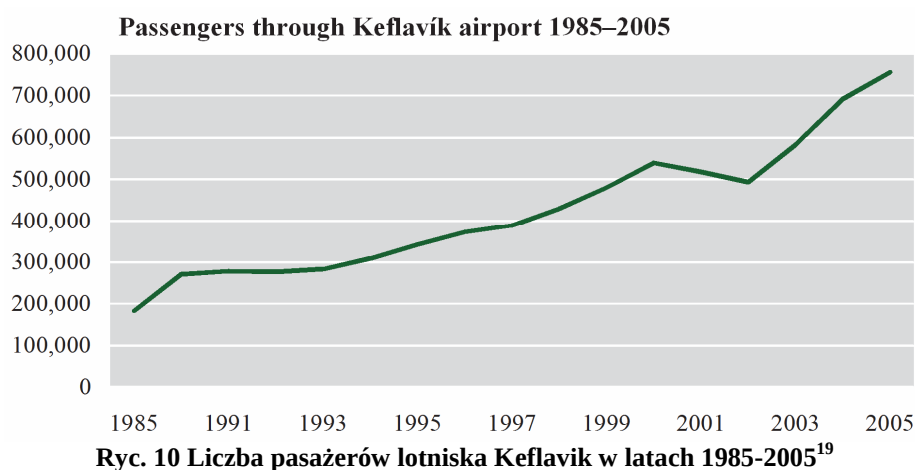
Passengers through Icelandic airports

	1995	2000	2005
Keflavik airport			
Passengers, total	930,486	1,455,705	1,816,905
From Iceland	345,066	536,506	752,774
To Iceland	342,921	539,639	756,193
Transit	242,499	379,560	307,938
Other airports			
Passengers, total ¹	766,535	917,129	842,343
Scheduled flights	691,000	860,209	771,964
Non-scheduled flights	73,618	55,631	67,886
Ambulance flights	1,917	1,289	2,493

¹ Passengers are counted both on departure and arrival.

Tabela 2 Liczba pasażerów na lotniskach Islandii¹⁸

Powyższa tabela pokazuje wzrost liczby pasażerów głównego islandzkiego lotniska z 930 tysięcy w roku 1995, przez prawie półtora miliona w dwutysięcznym roku do miliona ośmiuset tysięcy w roku 2005. Szacuje się, że obecnie liczba ta przekroczyła dwa miliony. Wzrasta zarówno liczba przylotów do i z Islandii jak i przelotów tranzytowych, zmniejszył się jedynie ruch na innych lotniskach wyspy (lotów planowych). Świadczy to o tym, że pasażerowie zagraniczni wybierają głównie lotnisko Keflavik, a inne lotniska używane są gdy istnieje potrzeba szybkiego przemieszczenia się do innej części kraju – widoczny wzrost lotów nieplanowych.

Oprócz wzrostu liczby przylotów wzrasta także liczba pasażerów (patrz wykres powyżej) po niewielkiej fluktuacji po roku 2001 spowodowanej prawdopodobnie zamachami z 11 września liczba pasażerów zwiększa się z jeszcze większą intensywnością niż w latach

¹⁷ <http://www.keflavikairport.com> [dostęp: 9.05.2008].

¹⁸ Svava Guðjónsdóttir (red.), *Iceland in figures 2006–2007*, Statistics Iceland, 2007.

¹⁹ tamże.

dziewięćdziesiątych. Ponieważ Islandia jest ważnym punktem tranzytowym pomiędzy Europą a Ameryką Północną wzrost ten z pewnością będzie nadal widoczny.

Drugim sposobem dostania się na Islandię jest podróż promem linii Smyril Line, na Islandię można nim popłynąć z Bergen w Norwegii, Hanstholm w Danii, Scrabster w Szkocji i Torshavn na Wyspach Owczych. Linia oferuje zarówno rejsy turystyczne jak i przewozy²⁰.

Overnight stays in hotels and guesthouses

	1995	2000	2005
Number of overnight stays	844,070	1,186,455	1,569,009
Foreigners, % of total	70.9	75.4	77.0
From:			
Denmark	5.1	5.2	5.2
Germany	19.3	12.7	12.2
Sweden	6.6	7.0	5.5
U.S.A.	5.1	9.6	8.8
United Kingdom	6.4	10.6	11.1

Tabela 3 Ilość noclegów w hotelach i kwaterach prywatnych²¹

Powyższa tabela przedstawia ilość noclegów udzielonych w latach 1995, 2000 i 2005. Zaobserwować można wyraźny wzrost proporcji noclegów udzielonych cudzoziemcom, jak i bardzo wyraźny wzrost samej liczby noclegów. Wskazuje to wyraźnie na zwiększające się zainteresowanie Islandią jako destylacją turystyczną. Przestaje się ona kojarzyć z nieprzyjazną zimną skałą, a zaczyna być wiązana ze wspaniałymi źródłami geotermalnymi, obserwowaniem delfinów i wielorybów oraz przepięknymi zorzami polarnymi. Tabela przedstawia też główne narodowości odwiedzających Islandię. Podział i zależności zostaną omówione w jednym z następnych podrozdziałów.

Available accommodation in hotels and guesthouses

Seasons 2005	Total	1–59 beds	≥ 60 beds
Number of establishments			
January–April	167	112	55
May–August	319	235	84
September–December	213	152	61
Number of rooms			
January–April	4,792	1,493	3,299
May–August	8,005	2,997	5,008
September–December	5,845	2,049	3,796

Tabela 4 Dostępne miejsca noclegowe w hotelach i domach prywatnych w 2005 roku²²

Jak obrazuje powyższa tabela większość hoteli czynna jest w okresie letnim i fluktuuje od 167 (styczeń – kwiecień) do 319 (maj – sierpień). Następnie znowu spada do 213. W ślad za tym zmienna jest też liczba dostępnych pokoi. W 2005 roku w okresie zimowym dostępnych było w dużych hotelach ponad trzy tysiące pokoi, podczas gdy w okresie letnim liczba ta wzrosła do pięciu tysięcy, w małych hotelach sytuacja ma się podobnie i rośnie z około półtora tysiąca do niecałych trzech tysięcy.

²⁰ <http://www.smyril-line.com> [dostęp: 9.05.2008].

²¹ Svava Guðjónsdóttir (red.), *Iceland in figures 2006–2007*, Statistics Iceland, 2007.

²² tamże.

Passengers from abroad on luxury liners

	2000		2005	
	Number	%	Number	%
Ship arrivals	48		77	
Passengers, total	25,576	100.0	54,795	100.0
Australia	71	0.3	203	0.4
Austria	289	1.1	513	0.9
Belgium	66	0.3	586	1.1
Canada	377	1.5	828	1.5
France	1,892	7.4	1,742	3.2
Germany	10,345	40.4	21,817	39.8
Italy	48	0.2	1,689	3.1
Netherlands	186	0.7	452	0.8
Norway	13	0.1	27	0.0
Spain	25	0.1	486	0.9
Sweden	64	0.3	35	0.1
Switzerland and Liechtenstein	247	1.0	777	1.4
United Kingdom	5,678	22.2	13,582	24.8
United States	5,844	22.8	8,095	14.8
Other foreigners	431	1.6	3,963	7.2

Tabela 5 Porównanie liczby pasażerów luksusowych liniowców w 2000 i 2005 roku wg narodowości²³

Jak wspomniano w pierwszym rozdziale, na Islandię można dostać się także drogą morską za pomocą promów. Luksusowe rejsy połączone ze zwiedzaniem są chętnie wybierane przez zamożniejszych turystów. Ich liczba stale rośnie. W roku 2000 liniowce czterdzieści osiem razy przybiły do wybrzeży Islandii, a w pięć lat później ta liczba wzrosła już do siedemdziesięciu siedmiu razy. Mimo, że z Niemiec nie ma bezpośredniego połączenia wodnego do Islandii, to właśnie obywatele tego kraju stanowią najliczniejszą grupę pasażerów. Można stwierdzić, że rejsy luksusowymi liniowcami zachowują do pewnego stopnia proporcje ruchu turystycznego na Islandię. Istotny jest większy udział obywateli Stanów Zjednoczonych, (którzy w 2000 roku wyprzedzali nawet Brytyjczyków), oraz Włochów, którzy „rywalizują o czwarte miejsce” z Francuzami.

²³ Svava Guðjónsdóttir (red.), *Iceland in figures 2006–2007*, Statistics Iceland, 2007.

2.2 Rynek emisji turystycznej

Islandia jest krajem wybitnie recepcyjnym. Ponadto autor nie odnalazł żadnych szczegółowych danych dotyczących wyjazdów Islandczyków. Dane tabelaryczne jakie można podać to wydatki islandzkich gospodarstw domowych na hotele, kawiarnie i restauracje, który w 2006 roku wyniósł pięć procent, wydatki na transport przekroczyły szesnaście procent a wydatki na kulturę i rekreację przekroczyły jedenaście procent.

Breakdown of household consumption

%	March 2005	March 2006
Total	100.0	100.0
Food and non-alcoholic beverages	14.4	13.3
Alcoholic beverages and tobacco	3.7	3.2
Clothing and footwear	5.3	4.7
Housing, water, electricity, gas and other fuels	25.5	26.4
Furnishing and household equipment	5.6	5.5
Health	4.1	3.8
Transport	13.2	16.9
Communications	3.1	3.0
Recreation and culture	12.8	11.7
Educational services	0.5	0.5
Hotels, cafés and restaurants	5.4	5.0
Other goods and services	6.4	6.0

Tabela 6 Wydatki islandzkich gospodarstw domowych w marcu 2005 i 2006 roku w procentach²⁴

Ponadto przewodnik po Islandii Gazety Wyborczej podaje, że głównym rynkiem turystyki wyjazdowej jest Wielka Brytania, gdzie corocznie przyjeżdża około pięćdziesiąt tysięcy islandzkich turystów. Głównym motywem ich podróży jest turystyka zakupowa. Ważniejsze punkty docelowe ich przyjazdów to Glasgow w Szkocji i Newcastle w Północnej Anglii. Szacuje się, że Islandczycy wydają corocznie w Wielkiej Brytanii około dwadzieścia trzy miliony Funtów²⁵. Daje to w przeliczeniu czterysta pięćdziesiąt funtów na osobę.

2.3 Profile turystów

Nację, której przedstawicielom udzielono najwięcej noclegów, stanowią największą grupę turystów są Niemcy. Taka sytuacja ma miejsce co najmniej od lat dziewięćdziesiątych. W 1998 roku z półtora miliona udzielonych noclegów dwie trzecie udzielono cudzoziemcom. Niemcom udzielono ponad dwieście trzydzieści tysięcy noclegów a ich średnia długość pobytu pokrywała się mniej więcej z ogólną średnią, która wtedy wynosiła niecałe dwa dni. Najdłużej na Islandii przebywali obywatele Finlandii, bo w stolicy ponad trzy dni. Co więcej choć ostatnio długość ich pobytu nieco spadła nadal stanowią oni najdłużej przebywającą na Islandii narodowość turystów.

Mimo że średnia długość pobytu w Islandii praktycznie nie zmieniła się, liczba udzielonych noclegów systematycznie rosła przez ponad milion (udzielonych cudzoziemcom) w początku naszego wieku do niecałych dwóch milionów w zeszłym roku. Także struktura

²⁴ Svava Guðjónsdóttir (red.), *Iceland in figures 2006–2007*, Statistics Iceland, 2007.

²⁵ Magdalena Binkowska (red.), *Podróże Marzeń ISLANDIA*, Biblioteka Gazety Wyborczej, Warszawa, 2007.

najważniejszych narodowości ze względu na przyjazdy na Islandię pozostaje dość stabilna. Kolejni po Niemczech są obywatele Wielkiej Brytanii i Francji, liczbę stu tysięcy noclegów przekroczyły także Stany Zjednoczone, Dania, Szwecja i Niemcy (Holandia). Ponad osiemdziesiąt tysięcy noclegów udzielono także Norwegom. Wskazuje to, że najliczniejszą grupę turystów stanowią obywatele krajów leżących w stosunkowo niewielkiej odległości od Islandii.

Interesującym jest fakt, że w ostatnich latach Islandię zaczęli odwiedzać przedstawiciele tak egzotycznych regionów jak Ameryka południowa, Oceania, Afryka czy kraje azjatyckie. Wyróżniają się tu szczególnie Chiny, których obywatelom udzielono w zeszłym roku ponad szesnastu tysięcy noclegów. Prawie w całości kierują się oni do regionu stołecznego, który stanowi dla nich bazę wypadową do zwiedzania Islandii.

	1998				2003				2007			
	Noclegi		Przeciętna długość pobytu		Noclegi		Przeciętna długość pobytu		Noclegi		Przeciętna długość pobytu	
	Całkowite	Region Stołeczny	Całkowite	Region Stołeczny	Całkowite	Region Stołeczny	Całkowite	Region Stołeczny	Całkowite	Region Stołeczny	Całkowite	Region Stołeczny
Całkowite	1 540 678	633 587	1,7	2,4	1 984 448	770 281	1,7	2,3	2 644 745	1 118 931	1,7	2,3
Islandia	523 831	101 825	1,6	2	607 660	70 300	1,5	1,8	776 572	154 451	1,6	1,9
Cudzoziemcy	1 016 847	531 762	1,8	2,5	1 376 788	699 981	1,8	2,4	1 868 173	964 480	1,8	2,4
Dania	67 578	45 425	2	2,5	81 102	51 476	2	2,3	110 950	66 050	1,9	2,5
Szwecja	71 752	52 693	2,3	2,7	78 549	58 034	2,3	2,8	103 275	79 816	2,2	2,7
Norwegia	59 630	47 213	2,4	2,7	73 613	60 192	2,3	2,8	87 256	69 167	2,2	2,6
Finlandia	19 322	15 322	2,6	3,2	20 937	17 000	2,8	3,3	30 437	23 230	2,3	2,9
UK	112 975	67 288	2,1	2,6	195 077	128 713	2,2	2,6	268 044	173 996	2,1	2,5
Irlandia	5 833	3 914	2,1	2,6	7 047	5 044	2,2	3	11 394	7 564	2	2,8
Niemcy	234 531	83 310	1,6	2,5	262 218	89 861	1,6	2,3	298 847	97 229	1,6	2,3
Niderlandy	47 010	21 782	1,7	2,5	70 568	26 418	1,7	2,5	100 605	32 395	1,5	2,1
Belgia	11 512	4 511	1,4	1,9	13 904	5 485	1,5	2	23 289	7 017	1,5	2,1
Francja	79 246	19 061	1,4	1,9	127 889	38 799	1,4	1,7	134 078	39 021	1,4	1,8
Szwajcaria	41 207	18 354	1,7	2,5	46 114	17 127	1,6	2,3	56 404	18 252	1,6	2,4
Austria	15 002	4 543	1,4	2	19 473	6 232	1,5	1,7	25 290	7 400	1,4	1,8
Włochy	49 222	15 479	1,3	1,9	63 007	19 393	1,3	1,6	74 402	20 743	1,3	1,7
Hiszpania	15 286	6 355	1,6	2,2	31 809	10 743	1,4	2	62 800	21 203	1,4	2
Inne kraje Europejskie	41 232	26 608	2,4	2,8	38 899	22 138	1,9	2,4	97 122	59 224	2,2	3,2
U.S.A.	92 677	68 552	2	2,2	127 686	75 992	2	2,3	148 652	94 282	2,1	2,5
Kanada	12 228	6 672	2,3	2,6	15 782	11 121	2,2	2,7	24 688	11 647	2,1	2,5
Centracna i pd. Ameryka	-	-	-	-	-	-	-	-	3 520	2 233	1,9	2,5
Japonia	10 253	6 593	2,1	2,5	16 746	9 535	1,9	2,3	21 207	13 905	2	2,4
Chiny	-	-	-	-	-	-	-	-	16 751	15 615	2	2,1
Inne kraje Azjatyckie	-	-	-	-	-	-	-	-	11 739	8 711	2,1	2,6
Afryka	-	-	-	-	-	-	-	-	3 121	2 462	2,3	2,8
Oceania	-	-	-	-	-	-	-	-	8 666	5 762	1,9	2,4
Inne kraje/narodowość nieznana	30 351	18 087	1,8	2,5	86 368	46 678	1,8	2,5	145 636	87 556	1,7	2

Tabela 7 Liczba udzielonych noclegów i średnia długość pobytu w latach 1998, 2003 i 2007 ze względu na narodowość²⁶

Bardzo interesujący jest fakt, że ogromnie wzrosła ostatnio liczba noclegów udzielonych obywatelom innych krajów, których narodowość nie została ustalona. Liczba ta oscyluje w granicach stu pięćdziesięciu tysięcy i stanowi niecałe osiem procent wszystkich noclegów. Daje to olbrzymią grupę turystów dla których z racji nieznanego pochodzenia nie można skierować wyspecyfikowanej oferty.

Zagraniczni turyści są zainteresowani głównie rekreacją, połączoną z obserwacją natury. W ostatnich latach obserwowany był gwałtowny wzrost tego typu ofert. Według Islandzkiej Rady Turystyki w roku 2005 było 61 stadnin, 25 różnego rodzaju wycieczek łądzami, 29 oferentów wędrówki i wspinania, 20 oferentów wycieczek jeepem i na lodowce, oraz 8 oferujących wycieczki za pomocą pojazdów śnieżnych. Także pływanie jest bardzo modne na Islandii co spowodowane jest dużą ilością podgrzewanych geotermalnie basenów (w roku 2005 było ich 118).

²⁶ <http://www.statice.is/Statistics/Tourism,-transport-and-informati> [dostęp: 9.05.2008].

Trzy najpopularniejsze rodzaje aktywności na Islandii praktycznie nie zależą od pory roku. Następne jednak znacznie różnią się. (jedne są częściej uprawiane zimą inne latem) Należą do nich w kolejności:

1. obserwowanie natury – około 70% zimą, trochę więcej latem,
2. pływanie – niecałe 60%,
3. zakupy – około 55%,
4. całodienne wycieczki – 30% latem i około 45% zimą,
5. „nocne życie” – ponad 20% latem i około 35% zimą,
6. zwiedzanie muzeów, galerii, wydarzenia kulturalne – 45% latem i 35% zimą,
7. wspinaczka i wycieczki górskie – ponad 40% latem i niecałe 20% zimą,
8. wycieczki na lodowce i pojazdy śnieżne – 20%,
9. jazda konna – niecałe 20%,
10. obserwowanie wielorybów – 35% latem i 10% zimą,
11. wycieczki łodzią – 30% latem i niecałe 10% zimą,
12. spływy rzeczne – około 5% latem,
13. polowanie i wędkowanie – około 5% latem.

Podział turystów ze względu na płeć jest mniej więcej jednakowy, występuje niewielka przewaga mężczyzn. Przeciętny wiek odwiedzających Islandię to 42,2 lata. Większą część bo około 35% stanowią profesjonalni pracownicy, niecałe 20% managerowie, sumę dziegiu procent przekraczają też nauczyciele i przedstawiciele zawodów medycznych, emeryci i gospodynie domowe, oraz studenci. Zarobki turystów są w znakomitej większości średnie lub średnio-wysokie, pewna grupa ma wysokie zarobki, natomiast najslabiej reprezentowana jest grupa z niskimi zarobkami. Wiąże się to zarówno z odległością jaką trzeba przebyć praktycznie z każdego miejsca aby dostać się na wyspę, lecz także z cenami na samej wyspie, które pozostają jednymi z najwyższych w Europie.

Większość ludzi przyjeżdża na Islandię z powodu zainteresowania krajem i jego środowiskiem naturalnym. Także islandzka historia i kultura przyciąga dużą liczbę turystów, kolejnymi czynnikami sprzyjającymi ruchowi turystycznemu są niskie opłaty lotniskowe, możliwość zatrzymania się w Islandii jako przystanku w dalszej podróży, relacje biznesowe, a także krewni i znajomi mieszkający w Islandii na stałe.

Ze względu na cel wizyty można wyróżnić trzy (a właściwie cztery) grupy. Islandja jest odwiedzana najczęściej w celach wypoczynkowych (84,9% latem i 73,5% zimą), cele biznesowe są drugą grupą (tu proporcje są odwrotne - 9,5% latem i 19,8% zimą), trzecią grupę stanowią odwiedziny krewnych i znajomych (8,9% latem i 7,0% zimą), czwartą grupę stanowią inne powody (8,9% latem i 11,2 zimą). Ponad połowa wycieczek na Islandię jest w całości indywidualnie zorganizowana przez turystów, a jedynie niecałe 30% to wycieczki z biur podróży (pozostała część to połączenie powyższych). I tak też ponad połowa osób uzyskuje informacje o Islandii z internetu, ponad trzydzieści procent z broszur i przewodników, podobna ilość z agencji turystycznych, a niecałe trzydzieści procent od przyjaciół²⁷.

²⁷ *Tourism in Iceland in Figures*, Icelandic Tourist Board, 2005

2.4 Branża turystyczna

	Employment in hotels and restaurants (1 000)					Share of employment in hotels and restaurants in 2004 (%) in	
	2000	2001	2002	2003	2004	Economy	Services
EU-25	7 182	7 350	7 633	7 605	7 837	4.0	6.0
BE	136	128	133	124	128	3.1	4.2
CZ	159	159	172	165	178	3.8	6.8
DK	68	65	61	63	60	2.2	3.0
DE	1 210	1 201	1 233	1 223	1 208	3.4	5.1
EE	17	18	21	18	17	2.9	4.8
EL	273	277	294	298	280	6.5	10.0
ES	1 019	1 032	1 121	1 145	1 199	6.7	10.5
FR ⁽¹⁾	783	799	775	787	813	3.3	4.7
IE	108	104	104	114	108	5.9	8.9
IT	773	849	908	900	1 040	4.6	7.1
CY	28	28	28	29	30	8.9	12.4
LV	22	25	22	27	22	2.2	3.6
LT	26	29	24	31	32	2.2	4.0
HU	135	147	143	145	149	3.8	6.2
MT	10	13	13	12	12	8.2	12.0
NL	287	288	296	313	311	3.8	5.3
AT	207	206	196	216	212	5.7	8.5
PL	244	257	260	232	226	1.7	3.1
PT	259	262	270	260	264	5.2	9.1
SI	34	34	36	36	38	4.0	7.5
SK	63	73	65	79	82	3.8	6.9
FI	78	82	86	80	75	3.1	4.6
SE	117	123	114	122	131	3.0	4.0
UK	1 117	1 142	1 250	1 180	1 216	4.4	5.7
IS	7	6	6	6	5	3.2	4.5
LI	:	:	:	:	:	:	:
NO	74	72	67	69	72	3.2	4.2
CH	118	135	145	145	149	3.8	5.3

Tabela 8 Poziom zatrudnienia w hotelach i restauracjach (w tys.), oraz procentowy udział w gospodarce i usługach w krajach europejskich²⁸

Powyższa tabela ilustruje poziom zatrudnienia w hotelach i restauracjach w krajach europejskich. Jak widać w Islandii nastąpił spadek z około siedmiu tysięcy zatrudnionych w roku 2000 do około pięciu w 2004. W tym roku stanowiło to 3,2 procentowy udział w gospodarce i zarazem 4,2 procentowy udział w usługach. Było to np. mniej niż wynosiła średnia dwudziestu pięciu państw członkowskich UE.

W Islandii w 2004 roku w sektorze hotelarsko-gastronomicznym stosunek zatrudnionych mężczyzn do kobiet wynosił 3:2. Podobna przewaga, jednak zazwyczaj niższa (z wyjątkiem krajów bałtyckich), obserwowana jest w większości krajów europejskich. Także stosunek zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy i zatrudnionych czasowo nie odbiega zbytnio od średniej europejskiej i wynosi 4:1.

²⁸ François-Carlos Bovagnet, "Employment in hotels and restaurants in the enlarged EU still growing", *Statistics in Focus*, 32/2005, European Communities, 2005.

(%)	Share in total employment	
	<i>Women</i>	<i>Men</i>
EU-25	54.1	45.9
BE	51.6	48.4
CZ	53.9	46.1
DK	56.7	43.3
DE	57.0	43.0
EE	70.6	29.4
EL	46.6	53.4
ES	49.4	50.6
FR	47.6	52.4
IE	54.2	45.8
IT	50.1	49.9
CY	54.7	45.3
LV	77.3	22.7
LT	78.1	21.9
HU	58.0	42.0
MT	37.5	62.5
NL ⁽¹⁾	53.0	47.0
AT	62.3	37.7
PL	66.4	33.6
PT	59.8	40.2
SI	60.5	39.5
SK	63.4	36.6
FI	73.3	26.7
SE	55.0	45.0
UK	56.6	43.4
IS	60.0	40.0
LI	:	:
NO	61.1	38.9
CH	59.1	40.9

Tabela 9 Procentowy udział zatrudnienia w 2004 roku ze względu na płeć w krajach europejskich²⁹

(%)	<i>Full-time</i>	<i>Part-time</i>
EU-25	74.0	26.0
BE	68.0	32.0
CZ	93.3	6.7
DK	50.0	50.0
DE	66.9	33.1
EE	:	:
EL	93.9	6.1
ES	85.5	14.5
FR	76.4	23.6
IE	65.1	34.9
IT	76.5	23.5
CY	90.3	9.7
LV	:	:
LT	:	:
HU	94.0	6.0
MT	81.8	18.2
NL	32.6	67.4
AT	76.4	23.6
PL	87.6	12.4
PT	92.4	7.6
SI	86.5	13.5
SK	95.2	4.8
FI	73.3	26.7
SE	59.5	40.5
UK	50.7	49.3
IS	80.0	20.0
LI	:	:
NO	51.4	48.6
CH	63.1	36.9

Tabela 10 Procentowy udział zatrudnienia w 2004 roku ze względu na wymiar pracy w krajach europejskich³⁰

²⁹ François-Carlos Bovagnet, "Employment in hotels and restaurants in the enlarged EU still growing", *Statistics in Focus*, 32/2005, European Communities, 2005.

³⁰ tamże.

Employed persons by industry

2005	Total	Males	Females
Employed persons, total	161,300	85,700	75,600
Percentage			
Agriculture	6.5	9.6	3.0
Agriculture	3.4	4.2	2.5
Fishing	3.1	5.4	0.5
Industry	21.7	31.4	10.6
Fish processing	3.0	3.0	2.9
Manufacturing except fish processing	10.1	13.5	6.2
Electricity & water supply	0.9	1.4	0.4
Construction	7.7	13.5	1.1
Services	71.8	59.0	86.3
Wholesale, retail trade, repairs	13.9	15.3	12.4
Hotels, restaurants	3.4	3.0	3.8
Transport, communication	7.2	8.9	5.4
Financial intermediation	4.1	2.4	6.0
Real estate & business activities	9.3	10.5	7.9
Public administration	4.6	4.2	5.1
Education	7.4	4.3	10.9
Health services, social work	15.2	4.2	27.6
Other services and n.s.	6.7	6.3	7.1

Tabela 11 Procent zatrudnienia w różnorodnych branżach w 2005 roku³¹

W 2005 roku w hotelach i restauracjach zatrudnionych było 3,4 procent ogółu zatrudnionych co daje prawie pięć i pół tysiąca osób, odwróciły się także proporcje zatrudnienia kobiet do mężczyzn, trend ten obserwowany był także w 2006 roku: wzrósł procent zatrudnionych mężczyzn do 3,4 co podniosło ogólny procent zatrudnienia do 3,6%. Ilość zatrudnionych wzrosła o około pięć tysięcy. Dużo większy odsetek zatrudnionych był w transporcie i komunikacji 7,2% w 2005 roku i 7,1% rok później.

Gross domestic factor income by industries

%	1995	2000	2005 ¹
Agriculture	2.3	1.8	1.4
Fishing	9.5	6.8	4.8
Mining and quarrying	0.1	0.1	0.1
Manufacturing	16.1	13.7	11.9
Fish processing	4.7	2.6	2.0
Electricity and water supply	3.9	3.4	3.6
Construction	7.1	8.4	9.1
Wholesale and retail trade	12.0	12.2	11.1
Hotels and restaurants	2.0	1.8	1.8
Transport, storage and communication	8.4	8.1	7.6
Financial, real-estate, renting and business activities	17.1	20.0	23.5
Other service activities	21.5	23.8	25.0

Tabela 12 Udział procentowy rodzajów przedsiębiorstw w wytworzeniu PKB³²

Hotele i usługi gastronomiczne generowały w 2005 roku 1,8%, a rok później jedynie 1,5% PKB (w 2006 roku PKB wynosiło 1 162 930 ISK i wzrosło o 4,2% w stosunku do roku poprzedniego). Analogicznie do poziomu zatrudnienia transport i komunikacja generują większy procent PKB, w roku 2005 było to 7,6%, a w kolejnym roku 5,9%. Ten spadek odbywa się między innymi na rzecz usług finansowych i biznesowych.

³¹ Svava Guðjónsdóttir (red.), *Iceland in figures 2006–2007*, Statistics Iceland, 2007.

³² tamże.

	Całkowita liczba rachunków	Koszty zakwaterowania i inne koszty podróży turystów zagranicznych	Rachunki islandzkich linii lotniczych od turystów zagranicznych	Procent wydatków z eksportu towarów i usług	Udział procentowy w PKB	Wskaźnik ilości kosztów hotelowych i podróży w Islandii	Wskaźnik ilości rachunków islandzkich linii lotniczych	Koszty hotelu i podróży Islandczyków podróżujących za granicę
1969	8.0	3.0	5.0	5.0	2.3	13.5	27.6	4.0
1970	10.2	4.0	6.0	4.8	2.3	16.3	31.3	5.8
1971	12.2	6.0	7.0	5.4	2.2	19.3	33.4	8.0
1972	14.2	7.0	7.0	5.4	2.0	21.8	32.5	10.5
1973	19.5	12.0	8.0	5.2	2.0	28.4	31.4	15.2
1974	23.7	16.0	8.0	4.9	1.7	28.8	23.6	22.6
1975	39.6	18.0	22.0	5.5	2.0	21.5	38.9	28.9
1976	47.2	24.0	24.0	4.4	1.6	20.9	35.5	41.1
1977	62.6	31.0	32.0	4.3	1.5	20.9	40.5	67.2
1978	103.6	52.0	52.0	4.2	1.6	24.4	42.4	113.4
1979	157.8	79.0	79.0	4.1	1.7	25.8	44.0	177.0
1980	231.0	112.0	119.0	4.0	1.5	23.2	43.1	265.0
1981	355.0	158.0	200.0	4.2	1.4	21.7	49.7	503.0
1982	659.0	314.0	345.0	5.3	1.7	28.8	50.8	911.0
1983	1,462.0	682.0	780.0	5.5	2.1	33.9	59.5	1,660.0
1984	2,030.0	1,100.0	930.0	6.0	2.3	41.5	58.3	2,690.0
1985	3,101.0	1,761.0	1,340.0	6.4	2.6	50.3	63.5	3,916.0
1986	4,122.0	2,442.0	1,680.0	6.7	2.6	57.1	67.0	5,323.0
1987	5,379.0	3,324.0	2,055.0	7.5	2.6	65.8	76.8	8,215.0
1988	7,370.0	4,680.0	2,690.0	9.0	2.9	73.9	85.3	9,902.0
1989	9,373.0	6,143.0	3,230.0	8.8	3.0	80.1	78.3	11,712.0
1990	13,572.0	8,806.0	4,766.0	10.9	3.7	100.0	100.0	16,636.0
1991	14,158.0	8,684.0	5,474.0	11.3	3.6	92.3	110.1	17,685.0
1992	13,363.0	8,124.0	5,239.0	11.0	3.4	83.3	101.7	16,886.0
1993	15,747.0	9,764.0	5,983.0	11.6	3.8	96.2	104.5	18,261.0
1994	17,804.0	10,595.0	7,209.0	11.3	4.1	102.8	117.3	17,892.0
1995	19,915.0	12,004.0	7,911.0	12.4	4.4	114.5	125.9	18,194.0
1996	20,755.0	11,722.0	9,033.0	11.7	4.3	109.4	141.4	20,472.0
1997	22,006.0	12,021.0	9,985.0	11.7	4.2	112.9	157.1	22,893.0
1998	26,336.0	14,633.0	11,703.0	12.9	4.5	131.9	185.5	28,049.0
1999	27,498.0	16,070.0	11,428.0	12.8	4.5	140.0	179.5	31,487.0
2000	30,459.0	17,967.0	12,492.0	13.1	4.6	149.1	187.6	37,082.0
2001	37,720.0	22,881.0	14,839.0	12.4	5.1	178.0	208.5	36,401.0
2002	37,137.0	22,835.0	14,302.0	12.0	4.8	169.9	204.0	33,406.0
2003	37,285.0	24,411.0	12,874.0	13.1	4.6	177.8	191.2	39,871.0
2004	39,335.0	26,079.0	13,256.0	12.4	4.3	183.4	176.0	48,747.0
2005	39,760.0	25,752.0	14,008.0	12.3	3.9	174.1	202.1	61,540.0
2006	46,945.0	31,078.0	15,867.0	12.7	4.1	196.4	222.6	77,280.0

Tabela 13 Wydatki turystów międzynarodowych i ich udział w eksporcie i PKB w latach 1969-2006³³

Jak widać następuje stały wzrost wydatków turystów w Islandii. Powoduje to rozwój firm z branży turystycznej i paraturystycznej. Zaobserwować można kilka dat przełomowych, były to początek lat osiemdziesiątych, początek lat dziewięćdziesiątych oraz początek naszego wieku. W roku 2005 miała miejsce niewielka fluktuacja, mająca swoje odbicie także poziomie zatrudnienia w turystyce, niemniej jednak tendencja wzrostowa utrzymuje się.

Najważniejsze islandzkie biura podróży to:

- Arinbjörn Jóhannsson,
- Eldá Travel Services,
- Guðmundur Jónasson Ravel,
- Iceland Excursion Allrahanda,
- Destination Iceland,

³³ <http://www.statice.is/Statistics/Tourism,-transport-and-informati> [dostęp: 9.05.2008].

- Destination Iceland Ltd.,
- Icelandic Farm holidays
- Nonni Ravel
- Reykjavik Excursions
- Snéland Grímsson Ravel.

Islandia dysponuje wieloma hotelami, najpopularniejsza i stosunkowo niedroga sieć Edda zarządza trzynastoma hotelami. Luksusowa sieć hoteli Foss posiada osiemnaście obiektów noclegowych. Inna popularna sieć Icelandair Hotels posiada sześć hoteli.

Oprócz hoteli na Islandii można nocować także w wielu kwaterach prywatnych, schroniskach młodzieżowych, których jest dwadzieścia sześć (około 1 100 łóżek), schroniskach górskich (wśród nich są zarówno prywatne jak i stowarzyszone, kilkusobowe szalasy i obiekty na ponad sto osób) zrzeszonych w islandzkim stowarzyszeniu turystycznym: Icelandic Touring Association, założonym już w 1927 roku, jest trzynaście obiektów. A w sumie wszystkich schronisk jest trzydzieści cztery. W warunkach zagrażających zdrowiu lub życiu można także zanocować w specjalnie do tego przeznaczonych schronach, w których przygotowany jest prowiant i środki opatrunkowe, a także piecyk.

Ryc. 11 Mapa schronisk Hosteling International Iceland³⁴

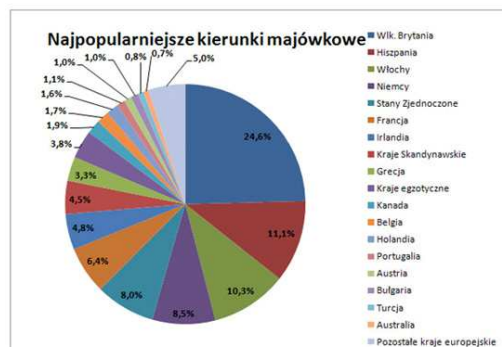
W ramach rządu turystyką na Islandii zajmuje się Ministerstwo Spraw Zagranicznych. W celach wspomagania turystyki utworzono narodową organizację: Icelandic Tourist Board. Kieruje ona swoją strategię głównie do turystów z Niemiec i Stanów Zjednoczonych. Promocją, produktów islandzkich, wyrobów gastronomicznych, wody butelkowanej, lecz także walorów Islandii i turystyki w Ameryce północnej zajmuje się Iceland Naturalny. To program łączący Islandzką Radę Turystyki, służbę zajmującą się eksportem towarów (OBS), oraz osiem wiodących firm islandzkich: Icelandic USA, Icelandair, Icelandic Agriculture, Iceland Spring Natural Water, 66°North, Blue Lagoon, Leifur Eiriksson Air Terminal, Glitnir i Reyka Vodka.

³⁴ http://hostel.is/display.asp?cat_id=13 [dostęp: 14.05.2008].

3 Znaczenie opisywanego rynku turystycznego dla Polski

Islandczycy znajdują się poza pierwszą czterdziestką narodowości turystów odwiedzających Polskę³⁵. Wobec powyższego liczba ich przyjazdów, noclegów, oraz suma wydanych pieniędzy, ma w skali ogólnokrajowej marginalne znaczenie. Gwoli ścisłości można przytoczyć dane z Raportu o zagranicznej turystyce przyjazdowej do Polski gdzie w latach 2000-2003 ilość przyjazdów z krajów europejskich nie będących członkami UE (czyli również Islandii) wyniósł odpowiednio 124, 237, 362 i 277 tysięcy turystów na ogólną liczbę 52 130 000 w roku 2003³⁶.

Ryc. 12 Najpopularniejsze kierunki majówkowe 2008 roku³⁷

(Kraje Skandynawskie: Dania, Norwegia, Szwecja, Finlandia, **Islandia**)

Powyższy wykres pokazuje kierunki majówki w bieżącym roku. Kraje skandynawskie, w skład których wliczona została także Islandia uzyskały w sumie wynik zaledwie 4,5%. Przy czym wielce prawdopodobne jest, że najpopularniejsze części tego regionu to duński Bornholm i południowe wybrzeże Szwecji.

Polskie agencje podróży oferujące wycieczki na Islandię to między innymi:

- Jacek Grzymała Klub Turystyczny "Podróżnik" ul. Barcełowska 5/2 02-762 Warszawa – 24-dniowa, z własnym wyżywieniem, niskim standardzie noclegu, cena ok. 3-4 tys. PLN³⁸,
- Logos Travel Marek Śliwka Sp. J. ul. Mickiewicza 28/róg Słowackiego 60-836 Poznań – 10-dniowa (plus opcjonalnie Grenlandia), cena ok. 9 500 PLN³⁹,
- EXPLORER Tour Operator Poland ul. PCK 6/9 Katowice – 7-dniowa, Islandia – księżycowa kraina, w cenie ok. 8 600 PLN⁴⁰,
- Flugo Biuro Podróżników Sp. Z o.o. – 4-dniowa, 450 euro + 750 PLN bez przelotu⁴¹,
- TOP TRAVEL Incentives & Holidays ul. Foksal 12/14, 00-366 Warszawa – trzy różne oferty (4, 6 i 11 dni)⁴²
- Portal internetowy Travel Zone – 5-dniowa „W Krainie Ognia i Lodu”⁴³,

Duża grupa biur podróży takich jak Prestige Holidays & Tours, eshee s.c. i wiele portali internetowych mających w swojej ofercie wycieczki na Islandię sprzedaje, czasami lekko zmienione w stosunku do głównej oferty, imprezy innych agencji, przeważnie Logos Travel (o czym można się przekonać czytając warunki uczestnictwa).

³⁵ *Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej 2007*, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2007

³⁶ Witold Bartoszewicz, Teresa Skalska, *Zagraniczna Turystyka Przyjazdowa do Polski*, Warszawa 2004.

³⁷ http://www.rynekturystyczny.pl/komunikat/17495/Majowka_Polakow_2008.html [dostęp: 10.05.2008].

³⁸ <http://www.islandia.org.pl/podroznik/index.html> [dostęp: 10.05.2008].

³⁹ <http://www.wyprawy.pl> [dostęp: 10.05.2008].

⁴⁰ http://www.explorer.net.pl/index3.php?display=oferta&id_oferta=42 [dostęp: 10.05.2008].

⁴¹ <http://flugo.com.pl/oferta.php?id=137> [dostęp: 10.05.2008].

⁴² http://www.toptravel.pl/wycieczki/programy_indywidualne,327.html [dostęp: 10.05.2008].

⁴³ <http://www.lastminute.travelzone.pl/hotele/islandia/w-krainie-ognia-i-lodu-wycieczka-objazdowa.html> [dostęp: 10.05.2008].

4 Podsumowanie

Głównym potencjałem turystycznym Islandii są jej naturalne krajobrazy, fauna i flora, a także kultura narodowa. Dlatego też Islandia powinna promować turystykę przyjazną środowisku. Akcja taka powinna być podejmowana zarówno przez przedsiębiorstwa prywatne, jak i agendy rządowe takie jak Iceland Tourist Board. Co więcej rząd powinien dążyć do upraszczania i minimalizowania warunków podejmowania działalności turystycznej a także kontroli w tym zakresie.

Rząd islandzki powinien położyć nacisk na następujące elementy:

- badanie rynku turystycznego,
- planowanie rozwoju turystyki,
- budowa (w dozwolonych prawem granicach) infrastruktury turystycznej i paraturystycznej,
- przygotowywanie kadr (poprzez nauczanie w szkołach publicznych),
- konstruowanie optymalnego modelu turystyki,
- rozwój gospodarki turystycznej,
- informacja, propaganda i promocja turystyczna,
- badanie rezultatów prowadzonej polityki, oraz formułowanie wniosków na przyszłość.

W celu zwiększenia znajomości Islandii, dokumenty przydatne turystom takie jak wiadomości o policji, opiece zdrowotnej, transporcie publicznym czy obronie cywilnej powinny być dostępne nie tylko po islandzku, lecz także (co najmniej) w języku angielskim.

Szczególny nacisk powinien być położony na promocję profesjonalizmu i gościnności Islandczyków, a sama promocja powinna być skierowana zarówno do obecnych już na rynku turystycznym narodowości czyli w rejonu Ameryki Północnej, Wielkiej Brytanii, Krajów Skandynawskich i Europy zachodniej, lecz także do „nowych graczy” jakimi stają się obywatele państw azjatyckich (szczególnie Chin).

Także obywatele Polski mogą być w bardzo niedalekiej przyszłości obiektem zainteresowania Islandii. Jako, że stanowią oni najlichnieszą mniejszość na wyspie, a jednym z głównych powodów jej odwiedzania są wizyty u krewnych i znajomych wraz ze wzrostem zamożności Polaków mogą oni stanowić doskonały target potencjalnych konsumentów usług turystycznych.

Kolejnym istotnym kierunkiem rozwoju powinien być segment biznesowy dotyczyć to może szczególnie firm mających swoje siedziby zarówno w Europie jak i w Ameryce Północnej, oraz współpracujących firm z tych regionów, organizacji spotkań handlowych z partnerami, nawiązywania kontaktów biznesowych, czy szkolenia. Islandia może być doskonałym centrum kongresowym, punktem neutralnych spotkań dla przedstawicieli tych firm. Dlatego w Reykjavíku (być może na samym lotnisku) powinno powstać duże centrum kongresowe. Nie musi ono jednak należeć do największych gdyż obecnie zauważalna jest tendencja do organizowania konferencji specjalistów z konkretnej dziedziny.

Nie należy zapominać, że najważniejszym źródłem przychodów z turystyki na Islandię są już od dwóch dekad Niemcy, i to właśnie do nich powinna być skierowana specjalna reklama, a szerzej cały zestaw narzędzi promocyjnych. Powinny mieć one na celu podniesienie poziomu wiedzy, a co za tym idzie także zainteresowania turysty niemieckiego Islandią i jej walorami zarówno naturalnymi jak i stworzonymi przez człowieka. By w długofalowym okresie zainteresowanie morzem na północy (czy wyspami na północy) wykazujące od końca lat osiemdziesiątych stałą wartość 20% (dla wysp 16%) osiągnęło wartości do 30%.

Rynek turystów odwiedzających Islandię jest ograniczany z uwagi na utrzymanie jak najbardziej przyjaznego i nie zdegradowanego środowiska naturalnego. Ograniczanie to, w celu zmaksymalizowania zysków powinno być zmniejszane, a do ochrony środowiska należy wykorzystać nowoczesne strategie i instrumenty.

Zintensyfikować należy współpracę z innymi krajami, w szczególności z krajami skandynawskimi, krajami Europy kontynentalnej, a w dalszej perspektywie wszystkimi krajami z grupy OECD. Zwiększony, i utrzymany na wyższym poziomie, powinien zostać poziom uczestnictwa w międzynarodowych sieciach.. Międzynarodowa współpraca powinna się odbywać głównie w ramach narodowych organizacji turystycznych.

Kolejnym punktem na który należy zwrócić szczególną uwagę jest rynek Spa i Wellness. W połączeniu z geotermalnymi walorami kraju ten kierunek stanowić może idealny cel przyjazdów turystów z Europy i Ameryki Północnej. W tym celu należy ułatwiać budowanie odpowiedniej infrastruktury, a także zintensyfikować szkolenie odpowiednich fachowców, nie tylko turystycznych ale także specjalistów rehabilitacji czy medycyny kosmetycznej.

Spis tabel

Tabela 1 Ilość i rodzaje muzeów na Islandii -----	6
Tabela 2 Liczba pasażerów na lotniskach Islandii -----	13
Tabela 3 Ilość noclegów w hotelach i kwaterach prywatnych-----	14
Tabela 4 Dostępne miejsca noclegowe w hotelach i domach prywatnych w 2005 roku -----	14
Tabela 5 Porównanie liczby pasażerów luksusowych liniowców w 2000 i 2005 roku wg narodowości -----	15
Tabela 6 Wydatki islandzkich gospodarstw domowych w marcu 2005 i 2006 roku w procentach -----	16
Tabela 7 Liczba udzielonych noclegów i średnia długość pobytu w latach 1998, 2003 i 2007 ze względu na narodowość -----	17
Tabela 8 Poziom zatrudnienia w hotelach i restauracjach (w tys.), oraz procentowy udział w gospodarce i usługach w krajach europejskich -----	19
Tabela 9 Procentowy udział zatrudnienia w 2004 roku ze względu na płeć w krajach europejskich-----	20
Tabela 10 Procentowy udział zatrudnienia w 2004 roku ze względu na wymiar pracy w krajach europejskich -----	20
Tabela 11 Procent zatrudnienia w różnorodnych branżach w 2005 roku -----	21
Tabela 12 Udział procentowy rodzajów przedsiębiorstw w wytworzeniu PKB	21
Tabela 13 Wydatki turystów międzynarodowych i ich udział w eksporcie i PKB w latach 1969-2006-----	22

Spis rycin

Ryc. 1 Mapa Islandii z podziałem na okręgi sądowe -----	3
Ryc. 2 Dom „Roaldsbrakki” -----	4
Ryc. 3 Populacja Islandii w latach 1940-2005-----	5
Ryc. 4 Aurora Borealis-----	6
Ryc. 5 Reykjavík-----	7
Ryc. 6 Strokkur -----	7
Ryc. 7 Bláa Lónið -----	8
Ryc. 8 Dynjandi-----	9
Ryc. 9 Droga na Islandii -----	11
Ryc. 10 Liczba pasażerów lotniska Keflavik w latach 1985-2005-----	13
Ryc. 11 Mapa schronisk Hosteling International Iceland -----	23
Ryc. 12 Najpopularniejsze kierunki majówkowe 2008 roku-----	24

Bibliografia

Pozycje książkowe:

Bartoszewicz W., Skalska T., *Zagraniczna Turystyka Przyjazdowa do Polski*, Warszawa 2004.
Binkowska M. (red.), *Podróże Marzeń ISLANDIA*, Biblioteka Gazety Wyborczej, Warszawa, 2007.
Bovagnet F. C., "Employment in hotels and restaurants in the enlarged EU still growing", *Statistics in Focus*, 32/2005, European Communities, 2005.
Guðjónsdóttir S. (red.), *Iceland in figures 2006–2007*, Statistics Iceland, 2007.
Harding P., Bindloss J., *Przewodnik Pascala ISLANDIA*, Pascal, Bielsko-Biała, 2004.
Pure Iceland Discoveries All Year Round, Iceland Tourist Board, 2008.
Tourism in Iceland in Figures, Icelandic Tourist Board, 2005
Tourism Strategy 2006-2015, Parliamentary Resolution on Tourism, Althingi at the 131st legislative assembly, 2004-2005
Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej 2007, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2007.

Źródła internetowe:

<http://www.abcislandia.pl/islandia.html> [dostęp: 4.05.2008].
http://album1.peturs.net/HogniOgErik2004/2004_0225_175232AA_gop [dostęp: 15.05.2008].
http://www.arctic-experience.co.uk/downloads/images/Desktop/800x600_dynjandi.jpg [dostęp: 15.05.2008].
<http://www.airiceland.is/AirIceland/Destinations> [dostęp: 9.05.2008].
<http://blog.icelandexpress.com/iceland/2006/10/18/photos-of-iceland-helga-kvam> [dostęp: 15.05.2008].
<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ic.html> [dostęp: 9.05.2008].
http://www.explorer.net.pl/index3.php?display=oferta&id_oferta=42 [dostęp: 10.05.2008].
<http://flugo.com.pl/oferta.php?id=137> [dostęp: 10.05.2008].
<http://www.goiceland.org/page.php?49#101> [dostęp: 6.05.2008].
http://hostel.is/displayer.asp?cat_id=13 [dostęp: 14.05.2008].
http://www.iceland.pl/co_zwiedzic.html [dostęp: 9.05.2008].
http://www.islandia.org.pl/artykuly/2005/drogi_na_islandii.html [dostęp: 9.05.2008].
<http://www.islandia.org.pl/historia.html> [dostęp: 8.05.2008].
<http://www.islandia.org.pl/podroznik/index.html> [dostęp: 10.05.2008].
<http://www.keflavikairport.com> [dostęp: 9.05.2008].
<http://www.lastminute.travelzone.pl/hotele/islandia/w-krajinie-ognia-i-lodu-wycieczka-objazdowa.html> [dostęp: 10.05.2008].
<http://www.peszeko.net/galeria%20islandzka/Gejzer%20Strokkur.jpg> [dostęp: 15.05.2008].
http://www.rynekturystyczny.pl/komunikat/17495/Majowka_Polakow_2008.html [dostęp: 10.05.2008].
<http://www.smyril-line.com> [dostęp: 9.05.2008].
<http://www.statice.is/Statistics/Culture> [dostęp: 9.05.2008].
<http://www.statice.is/Statistics/Tourism,-transport-and-informati> [dostęp: 9.05.2008].
http://www.toptravel.pl/wycieczki/programy_indywidualne,327.html [dostęp: 10.05.2008].
<http://www.vallyglenn.com/mapSOLO.html> [dostęp: 15.05.08].
<http://pl.wikipedia.org/wiki/Islandia> [dostęp: 4.05.2008].
<http://www.wyprawy.pl> [dostęp: 10.05.2008].